

Espai natural del riu Llobregat a Balsareny

Balsareny

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector central del terme municipal
Emplaçament	Ctra. de Sant Feliu Sasserra (BP-4313), quan arriba a Balsareny, al costat del Pont del Riu prendre el camí al nord que travessa l'aqüeducte de Sta. Maria, camí senyalitzat de la Ruta de la Séquia al llarg d'1,3 km que discorre per l'espai natural.
Alçada:	297

Coordenades:

Latitud:	41.86893
Longitud:	1.88461
UTM Est (X):	407436
UTM Nord (Y):	4635825

Classificació

Número de fitxa	08018 - 368
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Les comunitats de verneda són espais a preservar dintre de la Unió Europea, però de moment no s'ha desenvolupat una normativa específica al respecte com a protecció de l'espai. Sí que hi ha una protecció específica per a la verneda i per algunes espècies, tant de flora com de fauna.
Accés	Fàcil
Ús actual:	Lúdic
Titularitat	Privada
Titular:	Propietaris diversos
Fitxes associades:	

Resclosa dels Manresans

Séquia de Manresa

Aqüeducte de de Santa Maria

Pont del Riu

Dames Coiffées

Autoria de la fitxa

Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la

dt., 13/12/2022 - 14:07

fitxa:

Descripció

Espai d'interès natural a l'entorn del riu Llobregat al seu pas pel terme de Balsareny que compta amb indrets d'una gran bellesa paisatgística i amb elements d'interès geològic, botànic, faunístic i arquitectònic. Per bé que la intervenció humana hi ha estat present des de temps antics, per exemple al segle XIV amb la construcció de la resclosa i la Séquia de Manresa, i al segle XIX amb les diverses rescloses, canals i fàbriques de riu, tots aquests elements en general es troben ben integrats en un entorn que ha mantingut les seves característiques més autèntiques.

Als espais més propers al riu hi trobem un interessant bosc de ribera molt ben desenvolupat. Es tracta bàsicament d'una verneda (un tipus d'hàbitat declarat d'interès per la Unió Europea) on hi trobem també pollancres, àlbers, salzes o freixes, a més d'un sotabosc de lianes. Cal destacar que en el tram entre Sant Esteve, la Rabeia i fins la resclosa dels Manresans hi ha l'única representació de verneda ben constituïda al Bages. Més enrere trobem algun roure de dimensions imponents, com el que es troba prop de l'església de Sant Esteve. També és molt destacable el bosc d'Aurons que ha crescut aigües avall de la resclosa de la Séquia i que és un dels punts més interessants. Hi podem veure aurons blancs, aurons negres, blades, avellaners i boix grèvol. Malauradament, en els darrers anys els aurons han anat quedant isolats per la competència d'altres espècies.

El camí de la Séquia, que comença a la Resclosa dels Manresans i s'adreça en direcció sud, és excel·lent per fer-hi una passejada i contemplar la massa arbòria que s'alça entre el riu i el canal, mentre que al costat de ponent s'estén una barrera de cingles abruptes i rocallosos formats per gresos. És molt recomanable visitar aquesta zona a la tardor, quan les fulles dels aurons i blades agafen uns colors daurats i vermellorsos. És fàcil sentir i veure-hi diverses espècies d'ocells, com el rossinyol, la merla les mallerengues o el pit-roig.

Des d'un punt de vista geològic, són destacables els cingles que ha creat l'acció erosiva del riu. En les seves escletxes s'hi refugien el duc, el mussol banyut o els rat-penats, i a vegades també hi reposa l'àguila calçada o l'aligot, mentre que als arbres hi trobem l'òliba, el mussol comú, el picot o el gamarús. Sobre la resclosa de la Séquia s'hi pot veure una curiosa formació geològica anomenada *dames coiffées* (dames amb barret) que és el resultat de l'erosió diferencial dels materials caiguts del cingle. Els més resistents, com les lloses de gres, han quedat a la part alta com si fossin els barrets d'unes columnes

La combinació d'hàbitats i la tranquil·litat de la zona fa que s'hi trobi una gran quantitat d'espècies animals. Al riu hi viuen la bagra, la truita, la carpa i el barb cua-roig. Entre els mamífers hi trobem el toixó, la fagina, la geneta, la guineu, el conill i sembla que també la llúdriga. Darrerament els senglars hi són ben visibles, com també els cabirols. Entre les aus destaquen el berrat pescaire, el blauet, la xivitona, els ànecs collverd i els rapinyaires diürns i nocturns.

A la Resclosa dels Manresans s'hi ha habilitat un petit observatori d'aus equipat amb un plafó que permet identificar les diferents espècies que fan parada en aquesta zona humida creada entorn de l'eixamplament del riu per la resclosa. Vora la resclosa hi ha una petita illa totalment coberta pel bosc de ribera que dona

bon refugi a animals hivernants. Hi poden fer muda amb tranquil·litat i fins i tot nius i caus

Una mica més amunt, a la pista que segueix el recorregut de l'antiga via del ferrocarril de Manresa a Berga (el Carrilet), just sota del castell de Balsareny, s'hi ha adequat un plafó informatiu sobre l'espai natural de la zona humida de la Resclosa de la Séquia de Manresa. És un bon lloc per contemplar les estructures geològiques de les *dames coiffées* i un excel·lent mirador per gaudir d'espectaculars vistes sobre la vall del Llobregat, que en aquest punt descriu un suau meandre.

Observacions:

Ruta d'interès natural senyalitzada que compta amb elements informatius, a més d'un observatori del paisatge i un observatori d'aus.

Informació facilitada per Sergi Fonseca

Bibliografia

AUTORS DIVERSOS (1997). *Guia d'espais d'interès natural del Bages*. Centre d'Estudis del Bages; Institució Catalana d'Història Natural, Manresa, p. 179-182.

PRAT, Isidre (2009). "Inauguració de l'itinerari a l'espai natural del riu Llobregat al seu pas per Balsareny", *Sarment*, núm. 382 (juliol-agost 2009), p. 3-4.

SERRA SALA, Joan M.; CARRETÉ PARERA, Ramon (2005). *Balsareny, ahir i avui*. Ajuntament de Balsareny, p. 9-16.

ECAFIR SL. "Resclosa de la Séquia de Manresa", Inventari de zones humides de Catalunya. Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Codi 08000702. Enllaç a internet:

<file:///C:/Users/User/Documents/Documents/Feines%202022/Balsareny%20Mapa%20patrimoni/articles%20i%20tr>

Enllaços d'interès:

[Web Ajuntament de Balsareny \(Rutes\)](#)

